

Åtgärdsprogram för kvävedioxid NO₂

Förslag till samhällsbyggnadsnämndens beslut

1. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till Åtgärdsprogram för kvävedioxid 2021-2026 tillstyrks

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag tillstyrks

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Åtgärdsprogram för kvävedioxid 2021-2026 antas

Ärende

Luftutredningen i samband med ärendet ”Öppnande av Hamngatan” visade på överskridande av miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid, NO₂.

Naturvårdsverket lämnade ett yttrande 2019-12-17 om att ett åtgärdsprogram för kvävedioxid, NO₂ behöver upprättas enligt 5 kap. miljöbalken för att klara miljö kvalitetsnormerna i Linköpings kommun (dnr SBN 2019-750).

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram ett förslag på åtgärdsprogram för kvävedioxid, NO₂ som varit föremål för samråd 23 september till 23 november 2020.

En Samrådsredogörelse som beskriver inkomna synpunkter och revideringar till följd av samrådet har tagits fram.

Beslutsunderlag:

- Tjänsteskrivelse – Åtgärdsprogram för kvävedioxid, 2020-12-09
- Bilaga 1 - Konsekvensanalys
- Bilaga 2 - Behovsbedömning av strategisk miljöbedömning
- Bilaga 3 - SMHIs kartläggningsrapport, luftkvalitetsberäkningar
- Bilaga 4 - Samrådsredogörelse

Bakgrund

Kommunens egna beräkningar av luftföroeningen kvävedioxid har visat på höga halter men inte halter över miljö kvalitetsnormens gränsvärde. SMHIs luftutredning i samband med ärendet "Öppnande av Hamngatan" visade på överskridande av miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid, NO₂. Risken för överskridande av miljö kvalitetsnormen rapporterades till Naturvårdsverket i enlighet med lagstiftningen.

Parallellt med utredningen "Öppnande av Hamngatan" omprövades åtgärdsprogrammet för partiklar, PM10. På grund av höga halter kvävedioxid i egna beräkningar omfattade omprövningen även beräkningar av kvävedioxid på 18 vägavsnitt i Linköpings kommun. Enligt SMHIs beräkningar överskrider miljö kvalitetsnormen för kvävedioxid på Hamngatan, Järnvägsgatan, Industrigatan och Drottninggatan i nuläget.

Enligt lagstiftningen rapporterade Linköpings kommun risken för överskridande av miljö kvalitetsnormen till Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket lämnade ett yttrande 2019-12-17 om att ett åtgärdsprogram för kvävedioxid, NO₂ behöver upprättas enligt 5 kap. miljöbalken för att klara miljö kvalitetsnormerna i Linköpings kommun (dnr 2019-750).

Naturvårdsverket hänvisar till att det visserligen saknas relevanta mätdata för Linköpings kommun, men att SMHI vid jämförelser mellan sina beräkningar och uppmätta halter på andra platser i Sverige har sett att beräknade halter 2018 var ca 20 % lägre än de uppmätta. Det innebär att SMHIs beräkningar för Linköpings kommun kan ha underskattat halten kvävedioxid och alltså att verkliga halten kvävedioxid kan vara 20 % högre än SMHIs beräkningar.

Eftersom Naturvårdsverket bedömt att ett åtgärdsprogram behöver upprättas snarast tog Samhällsbyggnadsnämnden beslut om att ett förslag till åtgärdsprogram behöver upprättas.

Samråd

Förslaget till åtgärdsprogram för kvävedioxid var föremål för samråd under perioden 23 september 2020 till 23 november 2020.

Under samrådstiden fanns samrådshandlingen att hämta på stadsbiblioteket vid Kontakt Linköpings lokaler. Den fanns även tillgänglig digitalt på kommunens hemsida www.linkoping.se/atgardsprogramno2.

För att uppmärksamma allmänheten om samrådshandlingen och bjuda in till samrådsmöte annonserades samrådet i Östgöta Correspondenten. Nyhet om samrådet har även publicerats på kommunens anslagstavla på hemsidan och i en webbnyhet.

Samrådsmötet som planerades till den 3 november blev tyvärr inställt på grund av striktare restriktioner kring covid-19. De tre deltagare som anmält sig till samrådsmötet kontaktades på telefon av projektledaren som förklarade varför mötet var inställt och bad att få frågor och synpunkter mejlades istället. Presentationen som skulle ha hållits på samrådsmötet spelade in digitalt och skickades till de deltagare som anmält sig till samrådsmötet. Kontaktade deltagare meddelade att de var nöjda med det nya upplägget.

Under samrådstiden inkom totalt 13 yttranden, av dessa var 8 skrivelser från bostadsrättsföreningar och privatpersoner.

De inkomna synpunkterna berörde huvudsakligen:

- Att åtgärd 1 och 2 är utredningar och inte direkta åtgärder och att genomförandetiden för att sänka halten luftföroreningar riskerar att bli för lång.
- Att trafikplaneringen behöver förbättras och olika förslag på hur trafiken i Linköping kan minskas och bli långsiktigt hållbar.
- Att fler mätningar av luftkvalitén borde genomföras.

Inkomna synpunkter har lett till vissa ändringar i åtgärdsprogrammet.

Åtgärdsprogrammet har huvudsakligen ändrats enligt följande:

- Ändring i bakgrunden från dieslbilar till *dieselfordon* då utsläpp av kvävedioxid även gäller för tunga transporter.
- Åtgärdsprogrammet kompletteras med information om den nya mätstationen för kvävedioxid.
- Hänvisningen till EU:s luftkvalitetsdirektiv ändras till luftkvalitetsförordningen (2010:477).
- Under kapitel 7 har ett stycke lagts till om kombinerad mobilitet.

Uppföljning och utvärdering

Åtgärdsprogram ska enligt 5 kap. 9 § miljöbalken omprövas vid behov, dock minst vart sjätte år. En större översyn av programmet bör påbörjas senast 2025. Uppföljning av åtgärdsprogrammet ska genomföras kontinuerligt och presenteras på Linköpings kommun hemsida.

En arbetsgrupp med representanter från Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen: Plankontoret, Stadsmiljökontoret och Miljökontoret har arbetat med framtagandet av åtgärdsprogrammet.

Ekonomiska konsekvenser

För att genomföra åtgärderna i åtgärdsprogrammet krävs personalresurser och budget för genomförande av åtgärder. Åtgärderna bedöms kunna hanteras inom

befintlig budget.

Kommunala mål

Ärendet berör två kommunövergripande mål för 2019-2022:

- Ett klimatsmart Linköping
"Linköpingsborna har god tillgång till ren luft..."
- Goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv
"Linköpings invånare har förutsättningar att leva ett hälsosamt liv"

Ärendet är i linje med:

- Kommunens hållbarhetspolicy enligt vilken kommunen ställer sig bakom Agenda 2030 och de globala målen (1-17 mål). Mål nummer 11 och mål nummer 3 handlar om att luftkvaliteten behöver förbättras.
- Linköpings kommun långsiktiga trafikmål fastställt i kommunens *Trafikstrategi* (del av Översiktsplan 2010).

Jämställdhet

Män, kvinnor och barns hälsa påverkas alla positivt av en bättre luftkvalitet. Åtgärdsprogrammet fokuserar på att förbättra luftmiljön för barn eftersom barn är extra känsliga. Åtgärdsprogrammet fokuserar även på innerstaden eftersom det är där luftkvaliteten behöver förbättras.

Kommunledningsförvaltningens helhetsbedömning

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-förhandling är inte påkallad i ärendet.

Kommunledningsförvaltningen

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Paul Håkansson

Leif Lindberg

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen